

Bijlage VWO

2019

tijdvak 1
vrijdag mei 10
07.30 - 10.30 uur

Geschiedenis

Bronnenboekje

bron 1

Uit: De memoires van Tatais, Notulen van de Staten van de Nederlandse Antillen (129), Lodewijk Daniel Gerharts
(Antilliaans dagblad, 20 augustus 2018)

Notulen 5 april 1949

L. Gerharts: "Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen hier nu wel mooie redevoeringen houden en naar voren brengen dat wij zulke warme voorstanders zijn van autonomie, maar in de eerste plaats wordt naar onze daden omgezien en dan moet mij toch wel van het hart, dat de eilanden buiten Curaçao van de welwillendheid der Staten om autonomie te verlenen, nog maar bitter weinig hebben gemerkt.

Ik wil U hierbij in herinnering brengen hoe enige maanden geleden voor Bonaire een klein bedrag werd aangevraagd voor de verlenging van de pier, hetgeen voor Bonaire van groot en algemeen belang was en op dat ogenblik zeer voordelig kon worden uitgevoerd.

De Staten hebben dat kleine bedrag niet toegestaan; Bonaire was afhankelijk van de beslissing der Staten, het heeft geen autonomie en moest het zonder de verlenging stellen."

bron 2

Uit: <https://nl.m.wikipedia.org>

(...) In 2001 heeft de Raad van State (adviesorgaan van de regering en de hoogste bestuursrechter van het land) het begrip democratisch deficit gedefinieerd als: "Het ontbreken van volledig gelijkwaardige democratische representatie van de bevolking bij besluitvorming op Koninkrijksniveau."

In 1997 heeft Ernst Hirsch Ballin, toen Eerste Kamerlid, gepleit voor het oprichten van een Koninkrijksparlement. Zijn pleidooi kwam voort uit de behoefte van de toenmalige landen Aruba en de Nederlandse Antillen aan een duurzame oplossing voor de al lang als knellend ervaren problematiek van het democratisch deficit binnen het Koninkrijk.

(...) Het ontbreken van volledige gelijkwaardigheid van de vier koninkrijkslanden is in wezen in strijd met het gelijkheidsbeginsel verankerd in de grondrechten van vele (moderne) democratieën.

bron 3

Uit: Amigoe, 31 mei 2018

De regering van Curaçao heeft gisteren, op 30 mei, de arbeidersopstand herdacht die op deze dag in 1969 plaats had. De herdenking vond plaats op Plasa Wilson 'Papa' Godett in Punda en was georganiseerd door Cultuurstichting Kas di Kultura en de familie Godett. Ook Instituto Alsa Papiamentu heeft in het kader van zijn doelstelling, het bevorderen van het Papiaments, aandacht besteed aan deze dag, bij Teatro Luna Blou.

bron 4

Uit: www.delpher.nl, de Volkskrant, 9 oktober 1999

Er lagen voorstellen voor halvering van het vakantiegeld en de wachtgeldperiode voor ambtenaren en bevrozing van de periodieke salarisverhogingen. De coalitiepartijen FOL en PLKP van parlamentsvoorzitter Errol Cova weigerden echter hiermee akkoord te gaan. De PNP, de grootste coalitiepartij, vond dat de extra bezuinigingsmaatregelen onvermijdelijk waren. Hiertoe werd besloten nadat een commissie van drie 'wijze mannen' de regering had geadviseerd flink te bezuinigen op het overheidsapparaat. Zo moest zeker een derde van de ambtenaren ontslagen worden.

Internationale betrekkingen en oorlogsvoering

bron 5

Uit: <https://sites.google.com/site/thechamberlinchronicle/shsh>

Vertaling: "Nou, ik denk dat het een goed idee is."
Steun de Volkenbond.

bron 6

Uit: www.alamy.com

bron 7

Uit: Ñapa, 1 april 2017, Brede Kristensen

100 jaar geleden sloegen de vlammen in alle pannen die op het Russische kookfornuis stonden te pruttelen. Dat was in februari 1917, toen de Eerste Wereldoorlog in volle moordgang was. In Rusland wordt gesproken van de februarirevolutie, maar dat is volgens hun Juliaanse kalender; die nog tot 1918 werd gebruikt. Onze westerse Gregoriaanse kalender loopt een beetje voor.

Bij ons was het dus in maart 100 jaar geleden dat na diverse bloedige opstanden tsaar Nicolaas II tot aftreden werd gedwongen en plaatsmaakte voor de voorlopige regering gesteund door de Doema, het Russische parlement. Al gauw werd de gewone socialist Kerenski premier.

In de VS reageerde president Wilson verheugd op het bericht van de prille Russische democratie en besloot dat de tijd was aangebroken zich in de nog onbesliste oorlog te mengen. “Om de wereld veilig te maken voor democratie”, hield hij het Amerikaanse volk voor.

(...) In april 1917 keerde Vladimir Oeljanov, alias Lenin, terug naar Rusland en wist met zijn blad Pravda ('de waarheid') de vlammen aan te wakkeren.

(...) De bolsjewieken onder leiding van Lenin grepen in oktober definitief de macht ...

bron 8

Uit: <https://www.desportwereld.nl/wp-content/uploads/DS-79-2016>

bron 9

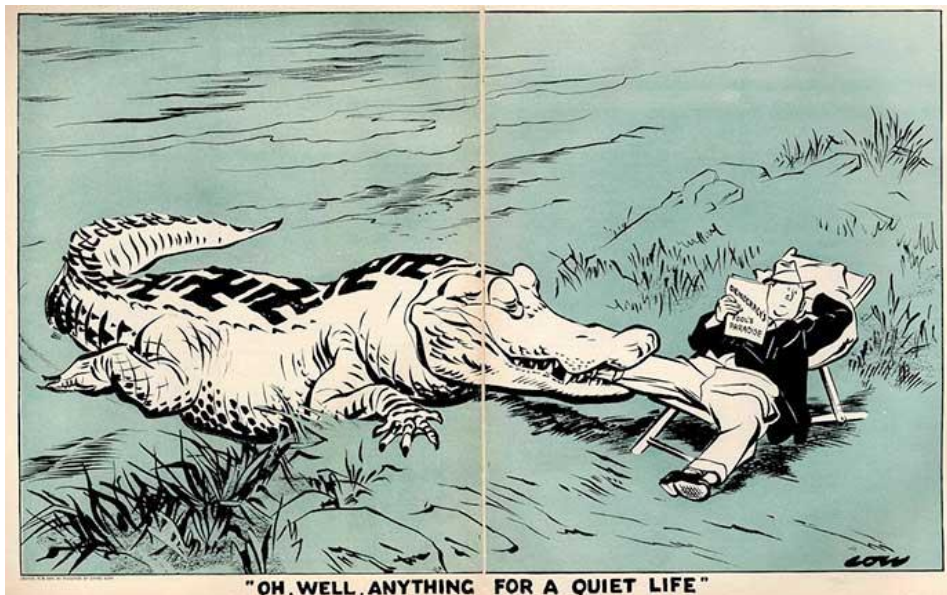
10 maart 1933

Vertaling van de tekst op het bord: 'Ik zal nooit meer klagen bij de politie.'
Toelichting: Een joodse advocaat wordt op blote voeten door de straten van München geleid door de SS.

bron 10

Uit: <https://www.historyhit.com/anti-nazi-david-low-cartoons/>

Een prent van de tekenaar David Low, getekend vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog.

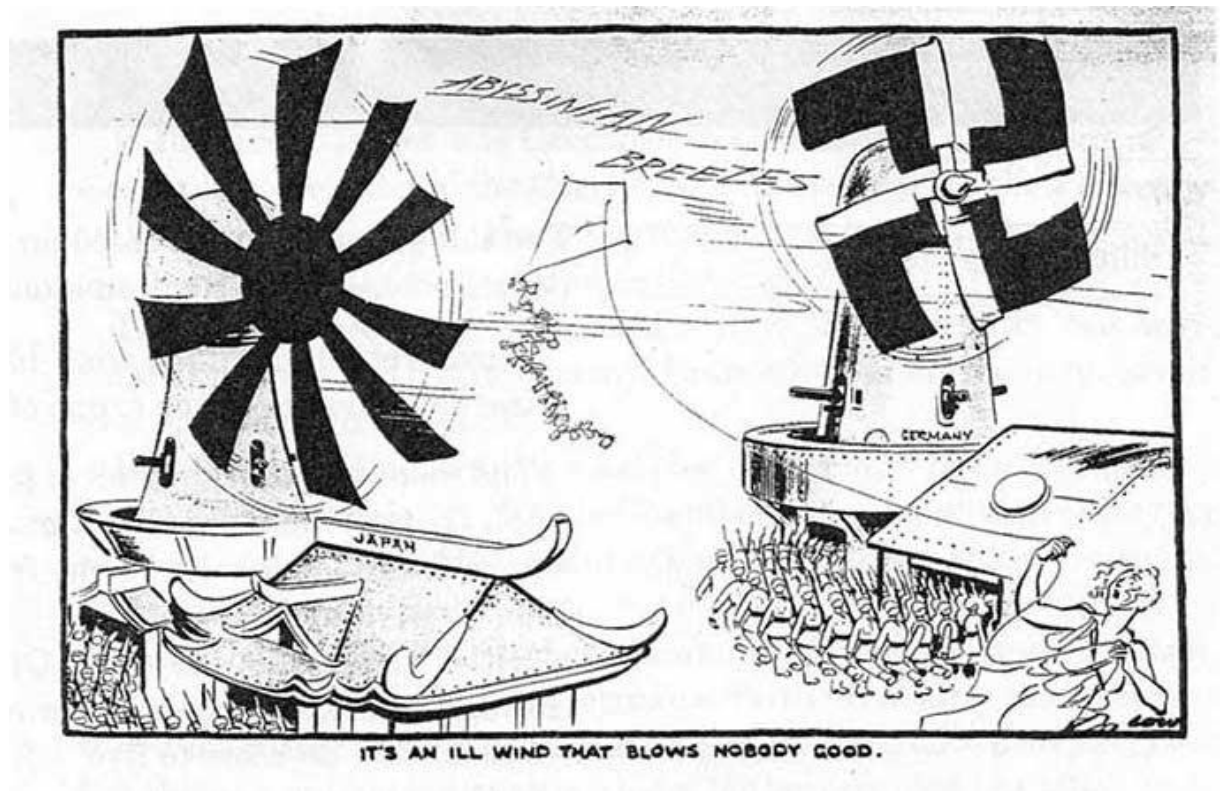
Vertaling van de tekst onder de cartoon (spotprent): Nou, ja, wat dan ook voor een rustig leven. Ben bereid alles te geven voor een rustig leven.

Toelichting: Een krokodil met een aantal hakenkruizen op de rug ligt in het been van een man die in een ligstoel op het strand zit.

Vertaling tekst in de hand van de man: Democracy's Fool's Paradise: Democratie is het paradijs van de idioten

bron 11

Een prent van David Low, getekend voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog

Teksten in de prent:

Linksonder: Japan, rechterkant midden: Duitsland en midden boven:

Abyssinian Breezes wat vertaald wordt met: Abessijnse winden.

De vertaling van de tekst 'It's an ill wind that blows nobody good' onder de prent: Het is een kwade wind die niemand iets goeds brengt.

bron 12

Uit: Amigoe, 4 mei 2018

De namen van de slachtoffers van de aprilmoorden zijn echter nog niet toegevoegd aan de lijst van 129 namen van oorlogsslachtoffers op het monument aan het Waaigat, dat op 4 mei 1957 plechtig werd onthuld. De slachtoffers van de aprilmoorden hebben zolang hun eigen monument op Suffisant.

bron 13

Uit: M.G. Hoogstraten, blz. 29

‘Langzamerhand kon bijna iedereen in de Verenigde Staten een auto, koelkast en tv aanschaffen.’

In 1947 bezat 1% van de bevolking een tv-toestel

In 1950 bezat 9% van de bevolking een tv-toestel

In 1955 bezat 65% van de bevolking een tv-toestel

In 1960 bezat 87% van de bevolking een tv-toestel

bron 14

Uit: M.G. Hoogstraten, blz. 220, art. 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag

De partijen komen overeen, dat een gewapende aanval tegen een of meer van haar in Europa of Noord-Amerika als een aanval tegen haar allen zal worden beschouwd; zij komen bijgevolg overeen, dat, indien zulk een gewapende aanval plaats vindt, ieder van haar de aldus aangevallen partij of partijen zal bijstaan, in de uitoefening van het recht tot individuele of collectieve zelfverdediging erkend in Artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties, door terstond, individueel en in samenwerking met de andere partijen, op te treden op de wijze, die zij nodig oordeelt — met inbegrip van het gebruik van gewapende macht — om de veiligheid van het Noord-Atlantisch gebied te herstellen en te handhaven.

Elke gewapende aanval van dien aard en alle diensengevolge genomen maatregelen moeten terstond ter kennis worden gebracht van de Veiligheidsraad. Deze maatregelen zullen worden opgeheven, zodra de Veiligheidsraad de nodige maatregelen zal hebben genomen, om de internationale vrede en veiligheid te herstellen en te handhaven.